

Jesucristopa Revelacionnin - Numero Quince

Qanchisñiqin Sëlllokuna, hinaspa Sut'ichasqa Profétika Cheqaq-kayninpa Kicharisqanmanta

Jeff Pippenger

2023-11-13

Qanchis kaq sellota kicharisqanman hina, hanaq pachapi upallay karqa kuskan hora hina. Chaymantataq rikurqani Diospa ñawpaqenpi sayaq qanchis angelkunata; paykunamanmi qanchis trompetakuna qosqa karqa. Hinaspataq huknin angel hamuspa altarpa qayllanpi sayarqa, qori sahumadorniyoq; hinaspataq askha inciensota payman qorqaku, llapa santospa mañakusqankunawan kуска haywananpaq, trono ñawpaqpi kaq qori altar hawanman. Inciensopa qosñinmi, santospa mañakusqankunawan kуска, angelpa makinmanta Diospa ñawpaqenman wicharirqa. Hinaspataq angelqa sahumadorta hapispa, altarpa ninanwan huntachirqa, kay pachaman wijch'urqa; chaymi karqa rimaykuna, illapakuna, llipyaykuna, hallp'a kuyuy ima. Apocalipsis 8:1-5.

Hanaq p'unchawasiq llaqtanmanta hamuq santo ninapa t'uqyayninmanta rimashanchik, kay willakuy pacha ukhupi Estados Unidos ñawpaq hanaq pachatam mana santo ninata uraykachimunqa. Apocalipsis chunka kaq t'aqapi qanchis truinokuna ima nisqankuta riqsichisqa kaqmi sellasqa kanan karqa, prueba pacha wichq'aykukunankama qayllapi chayraq. Prueba pachaqa qanchis kaq sello kicharisqa kaptinpas, wichq'aykuy patapiña kasqanta rikuchisqa kachkan.

Hinaspan niwan: “Ama sellaychu kay qillqasqa willakuy profeciapa siminkunata; pachaqa qayllañam kachkan. Mana chaninnaq runaqa, mana chaninllapiña kachunraq; qhellisqa kaqpas, qhellisqallapiña kachunraq; chanin kaqpas, chaninllapiña kachunraq; ch'uya kaqpas, ch'uyallapiña kachunraq.” Apocalipsis 22:10, 11.

Qanchis kaq sellota kichasqanqa kan, qanchis angelkuna waqaychanankupaq wakichikuchkaptin.

Qanchis angelkuna, qanchis cornëtayukuna, waqachinankupaq alistakurqanku. Apocalipsis 8:6.

Gracia tiempu tukukuptinqa, “mana pipas” “atiynachu yaykuyta temploman,” runakunapa huchankunamanta Cristopa mañakuynin tukukusqanrayku. Gracia tiempu tukukuptinmi, qanchis angelkuna kamachisqa kanku Diospa phiñakuyninpa copankunata jich'ariyta.

Hinaspa templota hunt'asqa karqa Diospa k'anchayninmanta, hinaspa atipayninmantawan; mana pipas yaykuyta atirqachu templo ukhuman, qanchis angelkunapa qanchis muchuykuna hunt'akunankama. Hinaspa uyariqani templomanta hatun kunkata qanchis angelkunaman nispa: Riyichis, hinaspa allpaman taqiyichis Diospa phiñakuyninpa copankunata. Apocalipsis 15:8, 16:1.

Manam ni ima rikuchkanchu Apocalipsis qhelqapi isqonmanta chunka hukniyoq qhapaqkuna ukhuman, qanchis angelkuna qanchis trompetasta waqachiqkunaqa, qanchis qhepa onqoykunata jich'aq qanchis angelkunamanta huklaw kasqankuta. Aswanqa, qanchis trompetakuna nisqapi rikuchisqa taripanakunapa profético unanchasqankunaqa, chunka soqtayoq t'aqapi Diospa phiñakuyninpa qanchis viales nisqakunapa maypi kasqankuwan hinaspa ima ruwayninkuwanpas tupaychayta ruranku. Astawan chiqap sut'inchay hina, trompetakuna nisqapi taripanakunaqa chiqapta onqoykuna sutinwan sutichasqa kanku.

Chay runakuna, kay ñak'ariykunawan mana wañuchisqakunaqa, makinkupa rurasqankumantaqa manam wanakusqankuchu, supaykunata yupaychanankupa, qoriq, qullqimanta, antaq, rumiq, kaspimanta ruradu ídolkunatapas; chaykunaqa manam rikuyta atinkuchu, nitaq uyarita, nitaq puriyta. Apocalipsis 9:20.

Paqallata qanchis sello kicharisqanmanta rimayqa munasqa churasqa kachkan gracia tiempo tukukuynin qayllapi kasqan contexto ukhupi. Qanchis selloqa iskay kaq testigo kachkan, ima “rimasqanta” qanchis trueno-kuna, chayta Juanpas hinallataq Pablopas qillqanankumanta hark'asqa karqanku.

Hinallata kacharisqa, imaynachus huk león qaparunman hina; hinaspan qapariptin, qanchis illapakunam rimariyninkuta rimarirqanku. Hinaspa qanchis illapakuna rimariyninkuta rimarimusqankumanta, ñoqaqa qillqayta qallariyta munarqani; chaymantataq hanaq pachamanta huk simita uyariqani, nispa: “Qanchis illapakuna imatachus rimarirqanku, chaykunata wisq'ay; amataq qillqaychu,” nispa. Apocalipsis 10:3, 4.

Qanchis illapa qhichwaqkuna rimarisqantaqa sellasqa karqan, hinaspataq iskay chunka iskayniyuq qhapaqpi, Apocalipsis libropi sellasqa kashaq profecíaqa kichasqa kanan karqan; hinaspataq qanchisniyuq sello hina, probación tukukuytaña manaraq chayaspa ñawpaqta kichasqa kanan karqan.

Hermana White rimarinmi, qanchis illapakunapa “rimarisqanku” imatachus wichq'asqa kanan, chayqa Judá ayllumanta Leónpa rurasqan kikillantam kasqa, imaynatachus pay Danielta kamachirqan libronta wichq'ananpaq p'unchaykunapa tukukuynin kama. Danielpa hinallataq Apocalipsispa librunkunaqa hukllam libro kanku; Apocalipsispi Jesúsqa Judá ayllumanta León hinam rikuchisqa, qanchis sellokunawan sellasqa libruta kicharipa. Chayrayku Judá ayllumanta León kikinmi Danieltapas kamachirqan libronta wichq'ananpaq p'unchaykunapa tukukuynin kama. Judá ayllumanta Leónqa Paymi Siminta wichq'anzas kicharinpas, payqa Simi kasqanrayku.

Kay qanchis illapakunap rimarisqankuta qipaman, Juanman kamachikuy hamun, hina Danielmanpas huch'uy liwrumanta rimanakuspa: “Qanchis illapakunap rimarisqankuta sellay.” Seventh-day Adventist Bible Commentary, volumen 7, 971.

Danielmanta hinaspa Apocalipsisimanta qillqakunapi ukhunpi rikuchisqanmi reqsichin: qanchis ñit'isqa sellota kicharisqanmantaqa iskay kaq testigom kachkan, imatachus qanchis trueno rimarisqan kicharisqanmanta. Danielpa qillqan kicharisqasqanpas, qanchis sellowan wisq'asqa qillqapa kicharisqasqanpas, reqsichinmi: may pachachus huk willakuy proféticota kicharinku chayqa, chaypi rikuchisqa cheqaqkunaqa ñawpaqman puriq, sapa kuti mast'ariq kasqanta.

Chayraykun Danielpa qillqanqa yachay yapakuy hinam sut'incham, Apocalipsispa qillñataq huk sellota hukmanta qhipaman hurquspa rikuchin.

Chayqaqa huk punchawmi aswan-aswan llipyashan, hunt'asqa punchawkama.

Aswan allin runaq ñanmi k'anchariq achki hina, hunt'asqa punchawkama astawan astawan k'anchan. Proverbios 4:18.

“Cheqa kaq” kichasqa kaptin, wiñaypaqmi ñawpaqman purin.

“Sichus ñawpaq runankunapaq Diospa allin kuyakuyninpi, huchachayninpi, yachachikuyninpi, hinallataq piñachikuyninpi ima rurayninkunata achka kuti yuyarichiyqa nisqapuni karqan chayqa, kikiñlantataq ancha allinmi ñuqanchikpas Paypa Siminpi qusqan chiqaqkunata qhawariy, — chiqaqkuna, mayqinchus kasukusqa kaptinqa, ñuqanchikta pisi yuyayman, umallikuymán, hinallataq Diosman kasukuymán pusanqa. Chiqaqwanmi santuqchasqa kayta tiyanchis. Diospa Siminqa sapa pachaqa huklla chiqaqkunata rikuchin. Ñawpaq pachakunapi Diospa runankunawan rurayninkunataq sumaqa qhawarisqa kanan tiyan. Chaykunamanta yachakuyta tiyan, mayqinkunatachus yachachinankupaq churakusqa kanku chaykunata. Ichaqa mana chayllapichu kusiqa samayta atisunman. Diosqa runankunata huk pasomanta huk pasoman pusashan. Chiqaqqa wiñaqmi. Chiqaqta munaywan maskhaq runaqa sapa kuti hanaq pachamanta k'anchayta chaskinqa. ¿Imataq chiqaqri? nispa tapukuyqa wiñaypaqmi tapukuyninchik kanan.” Signs of the Times, May 26, 1881.

2023 watapa qanchis kaq killapa tukukuyninpi, Jesucristopa Revelacionnin kicharisqa qallariyta.

Qanchis kaq sellota kicharisqanman hina, hinallataq qanchis truenuykunapa rimariyninkunaman hina, Jesucristopa Revelacionninpa, pruebapa puchukayninman qayllapi kicharisqa kachkan. Chayqa kikin willakuyta huk kimsañiq kaq testigotam qun, mayqinchus qanchis kaq sellopa hurqusqanwan, hinaspa qanchis truenuykunawan rikuchisqa kashan. Chay kimsa rikuchiynkuna Apocalipsis libropi kashaspanku, kimsa testigokunam kanku, mayqinkunachus huñunakuspa Jesucristopa Revelacionninpa willakuyninta hunt'achinku. Kay kimsa testigokunapa kicharisqankuqaqa progresivom kachkan. Chaypa rurayninkunapas progresivom kachkan.

“Diospa leyninman kasukuyqa santifikasiyñam. Achka runakunan kay ruwaymanta alma ukhupi pantasqa yuyaykunata hap'inku; ichaqa Jesusmi mañakurqa discípolonkuna cheqaq kayninta rikispa santifikasqa kanankupaq, hinaspan yaparirqa: ‘Qampa simiykiqa cheqaq kaymi’ (Juan 17:17). Santifikasiyqa mana huk ratulla usqhayllapi tukukuq ruwaychu, aswanpas wiñaymanta puriq ruwaymi, imaraykuchus kasukuyqa mana sayaqmi. Imanan Satanásqa ñuqanchisman tentasionninkunata kallpachin chaykama, kikinta atipaypaq maqanakuyqa kutimanta kutin maqanasqa kanqa; ichaqa kasukuspa, cheqaq kayqa almata santifikanqa. Cheqaq kayman fiel kaqkunata, Cristopa allin ruwayninkuna rayku, llaqa carácter pisi kallpankumanta atipanqaku, chay pisi kallpakunam kawsaypa tukuy imaymana muyuriyninkunaman paykunata tikrasqa karqa.” Faith and Works, 85.

Jesucristopa Revelacionnin entendeynin progresivomanta wiñariyninqa qallarirqa publicasqa kayta julio killapa tukukuyninpi, 2023 watapi. Chay pachapi publicasqa qallarikuq cheqaqkunata entiendenapaq procesonqa qallarirqa pisillamanta qhipaman julio 18, 2020 punchawmanta.

Cheqaqa qanchisñiqi sellopa kichasqa willakuyninpi reqsichisqa kaqqa Chawpi Tutan waqyasqapa señalta rimachkan. Chay Chawpi Tutan waqyasqa Milleritakunapa historianakupi cheqaqa astawan-aswan wiñaq kaqmi karqa, chaytaq Samuel Snowpa rurasqan historiata qhawaywan sut'inchasqa kanan atikun. Jesusqa kimsañiqi angelpa kuyuriyninta hukñiqi angelpa kuyuriyninwanmi rikuchin, payqa sapa kuti tukukuyninta qallariyninwanmi rikuchin.

Kuska cheqaqkuna tantakuspa Chaupi Tuta Qapariy willakuyta ruwaykunkuqa, Dios mayqin kasqanmanta hamuq yachaymi, hinallataq imayna Kasqan Paypa Siminpi rikuchisqa kasqanmanta yachaymi. Chay cheqaqkunapim kanan may sumaq sut'inchaywan ñawpa pacha rurasqa puriyta willakun, mayqinta qhepa tukukuyninpi Chaupi Tuta Qapariy willakuyta willaqkuna hunt'ankaku. Qanchis truenuykunapa pakasqa historiaqa chay ñawpa pacha puriyta reqsichin. Qanchis ñiqin selluqa chay sut'i ñawpa pacha puriypa huk rak'inmi; ichaqa sut'inchasqanqa chay pacha qallariyninmanmi qhawarichisqa, maypachachus Chaupi Tuta Qapariy willakuy tukusqa kachkan chaymanta, chay hinapi pachaq tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellakusqanku hunt'asqa kasqanta señalan. Qanchis ñiqin sellupa aswan-aswan qichusqa kayninqa qallarín Chaupi Tuta Qapariy willakuy hunt'ayninman chayaspa, imaynachus 1844 watapa rupay killakunapi Exeter camp meeting nisqapi rikuchisqa karqan hina. Kay qillqakunaqa qanpa sapaq invitaciónniykim Exeter camp meetingman hamunaykipaq kanku.

Qanchis kaq sello kichasqa kaptinmi, altar-manta nina alpaman wishch'uykusqa kan, hinaspataq kan “kunkaqkuna, illapakuykuna, lliphikuykuna, hinallataq huk hallp'a kuyuy.” Huk “kunka” trompetata reqsichin.

Sinchita qapariy, ama qhispichiychu; kunkaykita waqra hina hoqarispas, llaqtayman huchankuta rikuchiy, Jacobpa wasinmanta runakunamanpas huchankunata rikuchiy. Isaías 58:1.

Trompetapa rimaynin huk willakuyta reqsichin, chay willakuyqa hamuq taripaymanta waqaychan. Isaiyas Diospa llaqtanta kamachiptin rimayninkuta trompetahinata oqarichinankupaq, qaparispalla willakunankupaqmi kachkan. Chawpi Tuta Qapariy willakuyqa kichasqa kachkan inti pacha manaraq chayamuchkaptin, domingo kamachikuypa allpa kuyuy pacha ñawpaqta. Chawpi Tuta Qapariy willakuy, manaraq utqaylla hamuq domingo kamachikuy chayamuchkaptin kichasqa kaq, chaymi hatun qaparikuymán wiñan. Isaiyas “Qaparispalla” nispa rimaptin, kimsakaq angelpa hatun qapariyninwan huñusqa kaqta rikuchkan, chaymi iskay kaq rimay, Chawpi Tuta Qapariy willakuyman hukllawasqa. Hatun Chawpi Tuta Qapariy willakuyqa qanchis kaq trompetapa waqaychanmi, chaymi kinsa kaq ay. Diospa llaqtanqa allinta yachananku tiyan, chay trompeta willakuy waqyasqa kaptin, paykunapa pruebanankupaq pacha tukukuypa qhipa pisi pachankunapiña kachkanku. Chayrayku Isaiyaspa kamachiyninqa pruebanankupaq pacha tukukuypa wakichikunapaq waqaychanmi, huk waqaychan, islamanta kinsa kaq ay trompetapa taripayninqa Estados Unidosman utqayllaña maqaykunankupaq, Diospa samana p'unchawninta mana chaskisqanrayku. Domingo kamachikuypi, Chawpi Tuta Qapariyqa, Apocalipsis chunka pusaqnuyuq kapitulopi iskay “rimaykuna”manta ñawpaq kaq, hatun qapariyman wiñan, Diospa huk wawakunata, Babiloniapiraq kaqkunata, llusichispa waqyasqankama.

“Kay pachapi kaq cheqaq yachachiyqa, kinsa kaq angelpa willakuyninmi, sinchi qapariyniyuq simiwan willasqa kanan, chayqa astawan kallpayuqta rikuchispa, hatun qhipa pruebataman asuykushanchik hina.” The 1888 Materials, 710.

Kimsa kaq angelpa “sinchi willakuy” nisqapa “astawan atiyin yapakusqa” Sinaí orqopi rikuchisqa karqan, chaypi Chunka Kamachikuykuna Jehováp kikinmanta willasqa kaptin. Chay willakuypi waqrapa qapariynin astawan atiyiniyoq tukurqan, orqo kuyuriptin hinaspa qosñiman tikrakuptin. Manchakuyqa anchata hatun karqan, chayhinaqa Moisésas anchata chukchurqan. Chaymantan runakuna manchakuspa “kunka”nkuwan oqarirqanku, Diospa “kunkan” amaña uyarikuchun nispa mañakuspa.

Hinallata waqra qaparinipas, simikuna rimayninpas; chay rimayta uyariqkunaqa mañakurqanku amaña paykunamanqa rimapayasqa kananpaq: (imatachus kamachisqa karqa, chaytaqa manam muchuyta atirqankuchu, hinaspa uywallaña orqota llankhaykuptinpas rumiwan maqasqa kanqa, utaq llanthu tupuywan t’oqsirisqa kanqa: hinaspa rikuyqa anchata manchaymi karqa, chaymi Moises nerqa: Anchata mancharini, chukchukyanipasmi.) Hebreos 12:19–21.

“Uyarisqa willakuyqa” “rimaynin” “paykuna” “uyarisqanku” nisqaqa kimsa kaq angelpa uyariy willakuyninpa “rimayninta” reqsichin. Mancharisqa llakiyanmi kikin “rimayninkuwan” kutichirqanku. Domingo p’unchaw kamachiypi rimaykunapas qhapaqlla reqsichisqa kanku mana yuyayniyuq sipaskunawan, aceite-ta mañakuspa; yachaq sipaskunapa rimayninkutataq paykunata ninku sapa paykuna rantisqankuta rantiq rinankupaq. Runakunaq allinchasqa tiempun tukukuyninpi, “rimaykuna” chinkasqa kasqankuta reqsikunku kaqkunamanta, imaynachus domingo p’unchaw kamachiypi mana yuyayniyuq Adventista sipaskuna, qaqakuna urqkunapas paykunaman urmaykunankupaq waqyakunku. Domingo p’unchaw kamachiyqa Sinaí Orqopi kamachiy qosqawanmi unanchasqa kachkan.

“Chay hatun admirakuy ricuchikuyninkunapi Diospa atiyinmanta chay solemneta p’unchawpi,—waqaychasqa trompetapa misterioson tononkuna astawan sinchita, astawan manchayta uyarispa, illapakunapa qapariyninkuna sapa orqopa ladonmanta kutichisqa hina, lliphlliq k’anchaykunapa lliphiyinin chay sinchi, solemneta urqu patakunata k’ancharichispa, hinallataq Sinaí urqupa puntanpi, phuyupi, wayra q’osñipi, hinaspa thuru tutayaypi, Diospa k’anchaynin mikhuynina hina kachkaspa,—kay Jehovápa kayninpa señalkunan rayku, Israelpa sonqonkuna manchakuymanta p’akisqa karqan, hinaspa llapa huñunakuq llaqtaqa ‘karullapi sayarqan.’ Moisésas nirqan: ‘Ancha manchakuni, khatatataq kani.’ Chay maqanakuchkaq elementokunapa hawanmantaqa Jehovápa rimaynin uyarikurqan, paypa leyinpa chunka kamachikuyninkunata rimarispa.”

“Diospa hatun espejonnin Israel runakunaman cheqaq kasqenkuta rikuchiptin, almasninku mancharisqa sinchita llumpayta atiparqanku. Diospa rimayninkunaq manchay atiyin khatatasqa cuerponkumanqa apariyta mana atisqankuman hina karqa. Moiesta mañakurqanku: ‘Qam rimariwayku, hinaspa uyarisqayku; ichaqa ama Diosqa noqaykuwan rimachunchu, mana chayqa wañusunchikmanmi.’ Diospa hatun cheqaq kay kamachiynin ñawpaqenkuman churakusqanrayku, huchaq millay kasqanta, hinallataq paykuna kikin huchayuk kasqankuta,

ch'uya hinaspa santu Diospa ñawpaqenpi, mana hayk'aqpas ñawpaq hinaqa allinta reparakurqanku.” Signs of the Times, March 3, 1881.

Altar-manta nina ninaqa kay pachaman wisch'usqa kaptinqa, kan “rimaykuna, illapakuna, llipipikuna, chaymanta pachakuy.” “Illapa chaymanta llipipi” nisqakunaqa Diospa taripaykunaq unanchaqninmi kanku. Domingo p'unchaw kamachiypiqa, Estados Unidos llapantam hunt'achinqa paypa “hucha kasqan q'irunta,” hinaspa “naciónpa apostasianninqa, naciónpa thuñiyinwanmi qatipasqa kanqa.” “Hucha kasqan q'iruqa” tawa kaq miraypi hunt'aqmi tukuyninman chayan, kay pachapi uywa hina kaq iskay waqrakunaqa tawa miraykunata purispa aswan-aswan hatun rebeliónman wiñanrayku. Domingo p'unchaw kamachiyqa señalanmi maypichus Diospa taripaykuna, “illapakuna chaymanta llipipikuna” nisqawan unanchasqa, apachisqa kanku; chay taripaykunataqa tawa kaq miraymanmi apachinku.

Amorreo runakunamantaqa Señor nirqan: “Tawa miraypi kayman kutimunkaku, amorreo runakunapa huchankuq huntaqa manaraq hunt'akunchu” nispá. Kay llaqtaqa ídolo yupaychasqanrayku, chaymanta mana allin kawsayninkuraykupas sut'inchasqa karqan; ichaqa huchankupa qeruntaqa manaraq hunt'achkarqanchu, chayrayku Diosqa manam kamachirqanchu tukuy chinkachisqa kananpaq. Runakunaqa rikunan karqan Diospa atiyin sut'i hinata rikuchisqa kasqanta, mana imatapas excuseyta charinankupaq. Kuyapayakuq Kamaqninga munarqan huchankuta muchuywan apayta tawa miraykama. Chaymantataq, allinman tikray mana rikukuptinqa, paypa taripayninkunaqa paykunaman uraykunan karqan.

Mana pantaymana chiqapmi tukuy mana tukukuq Kaqqa llaqa nacionkunawan yupaychasqa cuentata qatiraqmi. Paypa kuyakuyninwan kutirikuymán waqyakuqkuna qusqakaptin, kay cuenta kichasqallaraqmi qhiparinqa; ichaqa yupaykuna Diospa churasqan cierto cantidadman chayanankukama, chaypim Paypa piñakuyninpa ministerion qallarín. Cuenta wichq'asqanñam. Diospa paciencia tukukun. Manam paykuna rayku aswanqa kuyapayakuymanta mañakuy kanñachu. Testimonios, volumen 5, 208.

Hermana Whiteqa reqsichinmi domingo kamachiywan qallarisqa taripaykunata “Diospa chinkachiq taripayninkuna” nispá. Yachachinmi pisi yuyayniyuq Laodicea Adventistakunapaqqa ñam qhiparisqaña kasqanta, paykunaqa chawpi tutapi crisispaq wakichikuyta atisqaku, ichaqa mana munaspa qhespichikurqakuchu. Chay chinkachiq taripaykunapa pacha, pisi yuyayniyuq virgenkunapaqqa, “khuyapayakuy pacha” kanraqmi, cheqaq kayta manaraq uyarisqakunapaq.

“¡Ay, imaynatachus runakuna yachaykuman karqan watukusqankup pacha! Achkha runakunan kanmanraq mana kay pachaqaq allinchanapaq chiqaq willakuyta uyarisqakuq. Achkha runakunan kanmanraq pichus Diospa Espiritunwan maqanakusqa hina kachkan. Diospa chinkachiq taripaykunapa pachaqa khuyapayakuypaq pachanmi kachkan, chaykunapaq mana hayk'aqpas chiqaq kaqta yachaypaq atiyta tarisqankukuna. Qhuyayllawanmi Señor paykunata qhawarinqa. Paypa khuyapayakuq sonqon kuyuchisqanmi; makinqapasraq mast'arasqa kachkan salvarinampaq, punku wichq'asqa kachkaptinpas mana yaykuyta munarqankukunaqpaq.” Testimonies, volumen 9, 97.

Qanchis kaq sellota kicharisqa kaptinmi kachkan “kunaykuna, illapakuna, llipillipikuna, hinaspa pachakuy.” Apocalipsis chunka hukniyuqpi kaq “pachakuy”pa ñawpaqta hunt'akusqan “hora”qa

Francia Revoluciónmi karqa, chay “hora”pa hunt’asqa allin hunt’akuynintaq kay pachaqpa uywa kaq “pachakuy”mi, qaylla hamuq domingo leypi. Chay “hora”pim qanchis kaq sello hunt’asqata kicharisqa kachkan. Chakataqa domingo leyta rikch’achin, hinaspa chakatapi hatun pachakuy karqa.

Jesúsqa, hatun kallpa simiwan yapamanta qaparispan, animanta saqerqan. Hinaspa, qhawariychik, templopa cortinanninqa iskayman llik’irqan hanaqmantapacha uraykama; hallp’ataq kuyurirqan, rumiakunapas llik’irqanku. Mateo 25:51.

Chakana patapiqa, satanaspa suyuyninmi urmachisqa karqa, imaynachus domingo p’unchaw kamachiy chayamunqa chaypi hina.

“Cristoqa manam kawsayninta manaraq qusqachu hamusqan ruwanakuyta hunt’asqankama; chay qhepa samayninwanmi qaparispa nirqan: ‘Tukukapunñam.’ Juan 19:30. Maqanakuyqa atipasqañam karqan. Paq alliq makinwan, paq santo brazoñinwanmi atipayta tarirqan. Huk Atipaq hina, wiñay patakunapi unanchanta sayarichirqan. ¿Manachu kusikuy karqan angelkunapurapi? Llapan hanaq pacha Qespichippa atipayninrayku kusikuywan atiparqan. Satanásqa atipasqañam karqan, hinaspataq yacharqanmi qhapaq kamachikuynin chinkasqanta.” El Deseado de Todas las Gentes, 758.

Chakatanakuy cruzpiqa “cheqaq kayta” rikuchin, chaymi Alpha hina Omega hina. “Cheqaq kayqa” qallariyninmi, chawpinmi, tukukuyninmi; chayqa hebreo simim, hebreo alfabetopa ñawpaq, chunka kimsayuq kaq, hinaspa qhipa letrankunata huñuspa rurasqa. Cristo wañusqan p’unchawpi huk chakatanakuy karqan, hinaspa kawsarimusqanpitaq huknin chakatanakuy karqan. Cruzpiqa ñawpaq chakatanakuy karqan, chaymantataq sepultura, hinaspa kawsarimusqanpi chakatanakuy. Iskay chakatanakuykunapipas pampasqa ayakunapa waqrunkuna kicharisqa karqan.

“Jesúsqa, chakatanapi warqhusqa kashaspan, ‘Tukukapunmi’ nispa qaparirqan chaypacha, rumi-kuna pakikurqan, kay pacha kuyurirqan, hinaspa wañusqakunapa waqnin t’uqunkunaqa kicharikurqanmi. Payqa wañuymanta hinaspa wañusqakunapa waqninmanta atipaq hina kawsarimuspan, kay pacha chinkarichisqa hina kuyukachashaqtin, hanaq pachapa k’anchaynin chay santu cheqanta muyurirqan, achka chanin runakuna wañusqa kasqankumanta, Paypa waqyasqanta kasukuspa, lloqsimurqanku, Pay kawsarimushasqanmanta testigokuna hina. Chay allinchasqa, kawsarichisqa santokunaqa hatunchasqa hina lloqsimurqanku. Paykunaqa akllasqa, santu runakuna karqanku tukuy pacha edadkunamanta, kamaq kallariymanta pacha, Cristopa p’unchayninkama. Chhaynaqa, judío umalliqkuna Cristopa kawsarimusqanmanta cheqaq kayta pakayta maskhashaqtinku, Diosqa akllarqan wañusqankupa t’uqunkumanta huk huñu runakunata oqarichiyta, Jesús kawsarimusqanmanta testificanankupaq, hinaspa Paypa k’anchayninta willanankupaq.” Early Writings, 184.

Ñawpaq terremotopi pantiykuna kichasqa karqan, qhipa terremotopitaq Cristopa pantionnin kichasqa karqan. Apocalipsis chunka hukniyuqpi, iskay testigokunaqa pantionninkumanta llusqinku terremotowan kуска horallapi. Terremotoqa domingo leymi, chayqa cruzwan unanchasqa kashan. Chhaynapiqqa iskay kawsarimuykuna kanan tiyan domingo leypa horanpi. Ñawpaq kaqmi pachak tawa chunka tawa waranqapa paqarimuyninta rikuchin, warmi manaraq nanachakushaqtin; iskay kaqtaq paypa nanachakuyninpi pasakun. Apocalipsis chunka

iskayniyuqpa warminqa ñawpaqtaqa qhari wawanmi wachakun, llapa nacionkunata fierro varawan kamachinanpaq, mana ima wachakuy nanayniyoq. Chaymantataq domingo leypi paypa nanachakuykuna qallarín, hinaspan iskay kaq wawata wachakun. Ñawpaqtaqa Elías-ta wachakun, qhipataq Moisés-ta wachakun. Domingo leyqa Apocalipsis qanchisniyuqpa iskay mellizokunapa kawsarimuyninpa horanmi.

Qanchis kaq sellota Domingo p'unchay kamachiypi hunt'asqa kichasqa kaptin, hanaq pachapi kuskan hora ch'usaqlla kachkan.

“Ichaqqa Tayta Diosqa Churintin kуска ñak'arirqan. Angelkunaqa qawarirqanku Qispichiqpa nanayninta. Paykunaqa rikurirqanku Señorninkuta supaypa atiyininkunapa achka tantanakusqanwan muyurichisqa, kayninpas huk manchariywan, pakasqa, sut'i mana yachasqa manchakuywan llaqchasqa. Hanaq pachapiqa upallay karqan. Mana mayqan arpapas waqyasqa karqanchu. Sichus wañuq runakuna qawariman karqan angelkunapa achka tantanakusqankuta, imayna musphakusqa kasqankuta, upalla llakiypi qawaspa Tayta Diospa k'anchayninkunata, munakuyninta, hatun kaynintawan t'aqachisqanta munasqa Churimanta, aswan allinta entiendenman imayna millaychaq huchaqa paypa ñawpaqninpi kasqanta.” The Desire of Ages, 693.

Pachak pacha horan terremotop pacha horan kuskan ninanmi iskay testigokunapa ñawpaq wachakuynta utaq kawsarimuynta rikuchin. Chay kuskan hora ukhupin iskay testigokuna sellasqa kanku. Paykunaqa Domingo ley manaraq chayamuchkaptinña sellasqa kananmi tiyan, imaraykuchus paykunaqa unanchan kanku, pichus wak wawayta wañusqa pampa ukhumanta waqyachin pacha horapa puchuq kuskan hora ukhupi. Iskay ñiqin wawaqa kawsayman apasqa kayta atinqa sapallan Diospa sellonwan qhari warmikunata rikuspallan, Domingo ley crisispa nanaykunan ukhupi.

Espíritu Santopa ruwayninqa kaymi: huchamanta, chiqap kaymanta, hinaspa taripakuy-manta kay pachata yuyayman churananpaq. Kay pachaqa cheqaqta ñiqikuna cheqaqwan sapaqchasqa kasqankuta rikuspalla willasqa kayta atin, hanaq hinaspa ch'uya kamachikuykunaman hina purispa, ancha alto, hatun yuyaypi sut'ita rikuchispa, Diospa kamachikuyninkunata waqaychaqkunawan, chakin ukhupi saruchaqkunawan ima t'aqanakuy kasqanta. Espíritupa sapaqchayninqa sut'inchin Diospa sellonta apaqkunawan, llulla samana p'unchawta waqaychaqkunawan ima hukniray kasqanta. Pruebam chayamuspaqa, bestiapa señalan imas kasqanqa sut'ita rikuchisqa kanqa. Chayqa domingota waqaychaymi. Cheqaqta uyarispaña, kay p'unchawta llaqtap kawsayninpi ch'uya p'unchaw hina qhawanallaraqkunaqa, hucha runapa firmanta apanku, paymi pachakunatawan kamachikuykunatawan tikrayta yuyarqa. Bible Training School, 1 de diciembre de 1903.

Warmipa piwi wawanmi kan Revelation qillqapi ñawpaq rurukuna hina reqsichisqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaqa. Paykunam huk michiq aylluq crisispi, ch'aqwaypiwan Domingo kamachikuy maqanakuy pachapi reqsinanpaq señalta rikuchinku. Chay señalmi Sábado, chayta pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna mana kamachisqa kasqan pachapi sayachinku. Hermana Whiteqa paykunapa unanchanta “Príncipe Emmanuelpa yawarwan tullusqa wiphalan” nispa sutichan.

“Mosqoypi iskay ejército-kunata manchay ch’aqwaypi rikurqani. Huk ejército-ta pusarqanku estandartekunawan kay pacha-pa unanchankuna apaq; hukñataq pusasqa karqa Príncipe Emmanuel-pa yawarwan qillpisqa estandartenwan. Huk estandarte huk estandarte qhipanta allpa ukhupi aysakusqa saqisqa karqa, Señor-pa ejército-manta huk compañía huk compañía qhipanta awqaman huñukuptin, awqa lado rangokunamanta huk ayllu huk ayllu qhipanta Dios-pa kamachikuyninkunata waqaychaq llaqtanwan hukllayakuptin. Hanaq pacha chawpinpi phawaq angelmi Emmanuel-pa estandarten achka makikunaman churaykarqa, chaykama atiyniyoq general hatun qapariyninwan waqyaspa nirqan: ‘Filaman hamuychik. Dios-pa kamachikuyninkunaman hinallataq Cristo-pa testimonioman cheqaq sonqowan kasqakuna kanan kaypi sayariychik. Paykuna ukhumanta llusqsiychik, t’aqasqa kaychik, mana ch’uyaqmanqa ama llamk’aychikchu, chaymi qamkunata chaskisqayki, qamkunapa Taytayki kasqay, qamkunañataq Wawaykuna, ususiykuna kankichik. Tukuy munasaqkunaqa Señor-pa yanapayninman wichariychik, Señor-pa yanapayninman kallpasapaqkuna contra.’”
Testimonies, volumen 8, 41.

Yawarwan llimp’isqa estandarteqa ima Diospa huk lawqen ovejankuna qhawananpaqmi kachkan domingo kamachikuy sasachakuy p’unchawkunapi. Estandarteqa huk wiñaq k’anchaymi, pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna apasqanku. Chay estandarteqa puka llimp’iyuqmi, yawarwan llimp’isqa estandarte kasqanrayku. Chay estandarteqa Jericó maqanakuypi rikuchisqa karqan, maypichus Rahab espíakunata chaskirqan hinaspa waqaycharqan, chaymanta Josué ejército-man kasukusqanta reqsichirqan ventananmanta puka p’itita churaykuspa. Rahabqa Diospa iskay ñiqin paqarisqa wawankunata rikch’achin domingo kamachikuy sasachakuypi, paykunaqa puka señalta qhawanku hinaspa chaskinku, hinaspa Josué ejército-man kasukuymán hamunku. Rahabpa llamk’achisqan puka p’itita, Josué ejército-pa señalnin karqan ama Rahabpa ayllunta chinkachinanpaq.

Rahabqa rikch’achkanmi chaykunata, kay domingo kamachikuy sasachakuy pachapi Babiloniapiraq kachkanku; Josuepa ejércitonñataq sutinchan huk pachapi paqarisqa churikunata, pachak tawa chunka tawa waranqapa. Puka q’aytuqa Diospa Sábado samana p’unchawninpa señalananmi. Chay puka q’aytuqa espíakunapa Rahabman qosqan kamachikuymi karqan, mayqintachus qatipunan karqan Diospa amachayninta chaskinanpaq.

Qhawariy, ñuqayku kay hallp’aman yaykuptiykuqa, kay puka millma waskhata ventanaykipi watanki, maymantachus ñuqaykuta uraykuchirqanki: hinaspataq taytaykita, mamaykita, wawqeykikunata, hinaspa llaqa taytaykipa ayllun wasinkama qanman huñumunki. Josué 2:8.

Babilonia llaqtapiraq kashaqkunaqa rikunankupaq señalta puka hilo nisqawanmi reqsichisqa kashan; chayqa Sábado, ichaqa iskay gemelokunap urqunchayninta reqsichinpas. Ñawpaq paqarisqa gemeloqa pachak tawa chunka tawa waranqakunami, paykunaqa Príncipe Emmanuelpa yawarwan manchachisqa estandartenta makinpi apasqankurayku.

Paymiwanmi huk unanchata nacionkunapaq sayachinqa, Israelpa qarqusqankunataq huñunqa, Judápa chinkachisqa masinkunataq pacha allpapa tawa kuchunkunamanta tantanqa. Efraínpa envidiayninqa chinkapunqataq, Judápa awqankunapas tukuchisqa kanqaku: Efraínqa manan Judáta envidianqachu, Judápas manan Efraínta ñak’arichinqachu. Ichaqa inti yaykuy

ladopi filisteokunapa rikrankunaman phawaspanku uraykuchinqaku; inti llusqsimuy lado
llaqtakunatapas kuskalla qichunqaku: Edomtawan Moabtaq makinkuman churanku; Ammónpa
churinkunataq paykunaman kasukunqaku. Isaías 11:12–14.

Nawpaq paqarisqa iskay wawakunamanta hukninmi puka p'ituwan señalisqa, chaymi puka
q'aytuwanri nawpaq paqarisqaqa reqsichisqa kachkan. Nawpaq paqarisqa iskay wawakunamanta
hukninqa Zarah sutiyuqmi, iskay kaq paqarisqataqmi Pharez.

Hinaspanmi paypa wachakusqan pacha chayaramuptin, qhawariy, iskay wawakunaqmi paypa
wiksanpi kachkarqan. Hinaspanmi wachakusqanpi huknin makinta llusqichirqan; chaytaq
ususichiq warmi hap'ispa makinpiman puka p'uytuta watapurqan, nispa: Kaymi ñawpaqta
llusqsimurqan. Hinaspanmi makinta kutichikamuptin, qhawariy, wawqenmi llusqsimurqan;
chaymi payqa nirqan: Imaynatan qhantimuspanki. Kay llikisqa qanpaq kachun; chayraykun
sutinta churapurqanku Pharez nispa. Qhepantataqmi wawqen llusqsimurqan, puka p'uytu
makinpi kaq; paypa sutintaqmi karqan Zarah. Génesis 38:27–30.

Zará nisqa sutiyqa wiñaq k'anchayta niwanchik, Fáres nisqataq lloqsiyta, ch'iqchiyta niwanchik.
Iskay wachaq masin Fáres, masin wawqin Zarápa makinpi puka p'itisqa q'aytupa unanchanpi
wiñaq k'anchayta rikuspá, “lloqsin”, ichaqa Babiloniamanta lloqsin. Zarápa puka p'itisqa q'aytupa
wiñaq k'anchayninta reqsisqanmi qhipa naceq iskay wachaq masipa ñawpaq naceq iskay wachaq
masinman kasukusqanta reqsichin.

Hinaspata, inti llusqsimuymanta, inti yaykuy upandeqmanta, chinchaymanta, uraymanta ima
hamunqaku, hinaspata Diospa qhapaq kamachiyninpi tiyaykunku. Qhawariy, qhipapi kaqkuna
ñawpaqpi kanqaku, ñawpaqpi kaqkunataq qhipapi kanqaku. Lucas 13:29, 30.

Qanchis illapakunapa pakasqa historianninqa kimsa rikuchiq chimpukunata reqsichin. Ñawpaq
kaqpas, qhipa kaqpas, iskaynin rikuchiq chimpukuna llakikuy panta kaykuna. Ñawpaq llakikuy
pantamanta Chawpi Tuta Qapariy willakuykama kaq pachaqa suyarisqa pacha. Chawpi Tuta
Qapariymanta, mayqanmi iskay kaq rikuchiq chimpu, pachaqa sellos churana pacha. Chay pacha,
mayqanmi sellos churana pacha, qhipa llakikuy pantapi tukukun.

Qanchis truynukunap pakasqa historianninqa kinsa señalta riqsichin. Ñawpaq kaqpas, qhipa
kaqpas, allpa kuyuypi pampa waqta kichariykunam. Ñawpaq pampa waqta kichariymanta Chisi
Chawpi Qapariynin willakuymán chay pachaqa suyay pacha kachkan. Chisi Chawpi
Qapariymanta, iskay ñiqin señalta kasqanrayku, pachaqa sellakuy pacha kachkan. Chay sellakuy
pacha nisqaqa qhipa pampa waqta kichariypi tukukun.

Kay ishkay testigokuna, qanchis illapakunapa pakasqa historia kimsa puriykunapi
qhawachiqkuna, Cristopa wañuyninwan kawsarimusqanwanpas testificasqallataqmi kanku. Uq
ñiqin kichasqa p'ampaqa unuyoy p'ampaman Cristopa bautizakusqanwanmi rikch'achisqa karqa;
qhipa p'ampaqa chakatan karqa. Cristopa bautizakusqanmanta chakata kama, Cristo willakuy ninta
willarqa; chayqa Chawpi Tuta Qapariyta rikch'achirqan. Chay willakuytaqa waranqa iskay pachak
soqta chunka p'unchawkunapi hunt'arqa. Chakatamanta qhipamanqa, discípolonkuna personapi,
Chawpi Tuta Qapariy willakuyqa waranqa iskay pachak soqta chunka p'unchawkuna yapamanta
willasqa karqa Estebanpa wañuyninkama.

Apocalipsis chunka hukniyuqpi iskay testigokunaqa kallpachkasqa karqanku Chawpi Tuta Qapariynin willakuyta qunankupaq waranqa iskay pachak soqtachunka p'unchawkunakama. Chaymantaqa wañuchisqa karqanku, hinaspataq ñankunakapi saqisqa karqanku waranqa iskay pachak soqtachunka p'unchawkunakama, kawsariqman kutichisqa kasqankukama, hinaspa yapamanta kallpachisqa kasqankukama.

Qhipa qillqapi kay chiqaqkunata aswan mask'aspa qhawayta qatipasaqku.

“Mana chuyman Diosman cheqaqta alma tikrakunman chayqa; mana Diospa kawsay samaynin almata kallpachinman espiritumanta kawsayman chayqa; mana chiqaq yachachiyta qhatiqkuna hanaq pacha paqarichisqa kamachiywan purichisqa kanman chayqa, manam mana ismusqa murumanta paqarisqakuchu, chay murutaq wiñan hinaspa wiñaypaq takyan. Mana Cristoq chanin kayninpi sapallan waqaychanankupaq hapipakunman chayqa; mana paypa kawsayninta qatipanankupaq, paypa espiritunpi llank'anankupaq chayqa, q'alaqllam kanku, manam paypa chanin kayninmanta p'achallinta churakusqakuchu. Wañusqakunaqa achkallataqmi kawsakku hinata rikhuchisqa kanku; imaraykuchus kikinkupaq yuyaykuna hina salvacionta rurayman apaqkunaqa, manam Dioschu paykunapi llank'an munayta hinaspa rurayta paypa allin munayninman hina.”

“Kay ayllukunaqa allinta rikuchisqa kachkan Ezequielpa rikuyti rikusqan ch'aki tullukunapa pampawan.” Review and Herald, January 17, 1893.